

Sukupuoleen liittyvät stereotyyppit poliisissa

Jan Raho

6/2021

TIIVISTELMÄ

Jan Raho: Sukupuoleen liittyvät stereotypiat poliisissa

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Anu Haikansalo

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Opinnäytetyö käsittelee stereotypioita sekä niiden tuomia paineita. Stereotypioita on olemassa melkein jokaisesta asiasta ja ihmisryhmästä. Opinnäytetyössä on keskitytty niihin ihmisiin kohdistuviin stereotypioihin, jotka liittyvät sukupuoleen tai työtehtävään. Opinnäytetyössä on kerätyn aineiston perusteella tutkittu sukupuolistereotypioita poliisissa. Ihmisillä on tapana luokitella asioita erilaisiin kategorioihin ja näin helpottaa omaa ajattelua ja prosessointia. Ihminen luo itselleen stereotypioita, jotta osaa varautua ja kohdata uusia asioita.

Opinnäytetyöhön on kirjallisuuskatsastuksen metodein kerätty tieteellisistä artikkeleista ja tutkielmista materiaalia. Opinnäytetyön tavoitteena on auttaa ymmärtämään erilaisia stereotypioita ja niiden vaikutuksia. Opinnäytetyössä on tutkittu sukupuolistereotypioita ja niiden esiintymistä poliisissa. Tutkimuksen mukaan miespoliisit pyrkivät näyttämään omaa maskuliinisuuttaan toimissaan saadakseen työyhteisön hyväksynnän. Maskuliinisuuden ihannoiminen altistaa poliisit vaaroille ja onnettomuuksille

Tutkimukseni perusteella vaikuttaa siltä, että poliisiorganisaatiossa esiintyy ja ihannoidaan vahvoja maskuliinisia ominaisuuksia. Maskuliinisuuden ihannointi ja esiintyminen poliisiorganisaatiossa vaikuttaa sekä miesten että naisten työhön. Sukupuolirooleilla on edelleen vaikutusta poliisissa. Tutkimuksesta ilmenee, kuinka pitkät juuret sukupuolistereotypioilla on ja kuinka vaikeaa niistä on päästä eroon varsinkin, kun kyseessä on lainvalvontaorganisaatio. Tällaisessa organisaatiossa ajatusmaailma on hyvin muutosvastainen ja konservatiivinen.

Sivumäärä: 21

Tarkastuskuukausi ja vuosi: kesäkuu 2021

Avainsanat: Stereotypiat, sukupuolistereotypiat, maskuliinisuus, feminiinisyys, naispoliisi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimuskysymykset	2
1.2 Keskeiset käsitteet	3
1.2.1 Maskuliinisuus	3
1.2.2 Feminiinisyys	4
1.2.3 Sukupuolistereotyytiat	4
1.3 Opinnäytetyön rakenne	4
2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	4
2.1 Kirjallisuuskatsaus	5
2.2 Aineiston kerääminen ja käyttö	6
3 STEREOTYPIAT	7
3.1 Sukupuolistereotyytiat.....	8
3.2 Sukupuolijakauma ja -stereotyytiat työmarkkinoilla	9
3.3 Ammattinimikkeet ja stereotyytia.....	11
4 POLIISISSA ESIINTYVÄT STEREOTYPIAT.....	12
4.1 Miehet.....	12
4.2 Naiset	13
5 POHDINTA.....	14
5.1 Johtopäätökset.....	15
5.2 Opinnäytetyön arviointi.....	16
5.3 Luotettavuus ja eettisyys.....	16
5.4 Jatkotutkimukset	17
LÄHTEET	19

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on tarkastella stereotyyppioita yleisellä tasolla ja kohdistaa tarkastelu sukupuolistereotyyppioihin, josta vielä tarkemmin sukupuolistereotyyppioihin työpaikoilla. Tutkimuksessa on kerätyn teorian avulla pyritty selvittämään erityisesti Suomen poliisissa esiintyviä sukupuolistereotyyppioita. Sukupuolistereotyyppiat ovat käsityksiä miehenä ja naisena olemisesta. Ne ovat käsityksiä siitä, miten ihminen näkee naiseuden ja mieheyden.

Stereotyyppioita esiintyy melkein kaikkialla. Ovatko stereotyyppiat auttaneet ihmistä selviytymään ja päihittämään muut eläimet? Entä miksi luomme stereotyyppioita vaikka emme ole koskaan kohdanneet kyseistä asiaa tai ihmistä? Stereotyyppiat saavat alkunsa yleensä huhuista, tietämättömyydestä ja pelosta. Yritämme niiden avulla hahmottaa meille tuntematonta maailmaa ja ihmisiä. Historialla ja yhteiskunnalla on vahva vaikutus ihmisten stereotyyppioihin ja niihin vaikuttaminen lyhyellä aikavälillä on hyvin vaikeaa.

Olen halunnut valita opinnäytetyön aiheeksi ajankohtaisen teeman, jota on hyvä pohtia työpaikoilla ja varsinkin konservatiivisissa ja hitaasti muuttuvissa organisaatioissa. Opinnäytetyö herätti paljon erilaisia ideoita ja vaihtoehtoja koskien tasa-arvoa. Tarkemmin aihetta rajatesani huomasin suuntautuvani tutkimaan syitä epätasa-arvon taustalla ja siihen johtavia tekijöitä. Opinnäytetyössä avautuu, mitä stereotyyppioita liittyy maskuliinisuuteen ja feminiinisuuteen.

Sukupuoleen kohdistuvaa syrjivää kohtelua on tutkittu poliisissa liittyen työtehtäviin ja sukupuoliseen häirintään (Brown 1998, 265, viitattu teoksessa Eskola 2007, 17). Robert Reiner (1992, 124-125) on tutkimuksillaan esittänyt maskuliinisuuden korostamisen olevan poliisikulttuurin keskeisiä piirteistä, joka tarkoittaa, että naisen on vaikea saavuttaa hyväksyntää työyhteisössä. Nigel Fielding (1994, 47) on esittänyt teoriansa maskuliinisuuden kultista, jossa ihannoidaan maskuliinisia piirteitä. Fieldingin mukaan tällaisia maskuliinisia piirteitä ovat korostettu fyysinen toiminta, ristiriitakeskeisyys sekä heteroseksuaalisuus, joka sisältää perinteisen sukupuoliroolin mukaisia tai jopa vihamielisiä asenteita naisia kohtaan. Frances Heidensohnin (1994, 302) mukaan poliisityön ajatellaan stereotyyppisesti olevan hyvin fyysisistä töistä, mikä vaikuttaa huomattavasti naispoliisien kykyyn selvitä työstään.

Suomalaisista poliisimiehistä 60 % kertoo pitävänsä poliisin soveltuvan ammattina yhtä lailla niin miehille kuin naisille (Nuutinen ym. 1999, viitattu teoksessa Eskola 2007, 17).

Euroopassa toteutettu tutkimus naispoliiseista kuitenkin osoittaa, että naisia ei ole hyväksytty osaksi työyhteisöä sukupuolen takia. Tutkimuksessa oli mukana 35 Euroopan maata ja mukaan oli saatu hieman yli 800 naispoliisia. Tutkimuksen mukaan 58 % naispoliiseista kokee suurimman osan miespoliiseista kunnioittavan heitä ja pitävän heitä tasa-arvoisessa asemassa, mutta viidennes naispoliiseista kokee ainoastaan muutaman miespoliisin pitävän naispoliiseja tasa-arvoisessa asemassa. (Brown, Heidensohn 2000, 110 - 111). Tutkimuksen mukaan Ruotsin, Katalonian, Itävallan ja Hollannin poliisissa toimivat naiset kokevat, että heidän pehmeytensä nähdään negatiivisena asiana organisaatiossa, vaikka poliisin julkisuuskuvassa painottuvat feminiiniset ominaisuudet. Naispoliisien mukaan johtoportaan olevien naisten käytös on korostetun maskuliinista, minkä he uskovat johtuvan siitä, että organisaatiossa se on ainut oikea tapa johtaa toimintaa. (Graumans ym. 2004, 395-402.)

Poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetöissä on aikaisemmin tutkittu naisten asemaa poliisissa. Parkkinen (2020) on tutkinut naisista käytyä keskustelua poliisin omassa ammattilehdessä ennen 1930-lukua laadullisen sisällönanalyysin avulla. Opinnäytetyö on toteutettu analysoimalla poliisin ammattilehdessä julkaistuja artikkeleja, katsauksia ja kirjoituksia. Keskeisinä tuloksina oli, että keskustelua on käyty hyvin paljon naisille soveltuvista tehtävistä. Käydystä keskustelusta ilmenee, että naisten on oletettu hoitavan vain tapauksia, joihin liittyy siiveellisyys tai lapset. Lehdissä käydystä keskustelusta ilmeni, että naisten ei nähty toimivan kentällä eikä karskissa poliisityössä.

1.1 Tutkimuskysymykset

Tutkittavaan tapahtumaan tai asiaan liittyy aina ongelma ja opinnäytetyön tarkoitus on antaa siihen jonkinlainen vastaus. Yleensä tällaisesta ongelmasta muodostetaan tutkimuskysymys. (JAMK 2021.) Tutkimuskysymys luo tarkoituksen tutkimukselle ja se määrittää lähestymistavat ja menetelmät (Ritala 2003, 7). Tutkimuskysymyksen avulla tarkennetaan ja rajataan tutkimuksen aihetta sekä sen myötä ilmenee, mitä aiheesta halutaan tietää lisää. Tutkimuskysymykseen on tarkoitus löytää vastaus ja se toimii ”punaisena lankana” tutkimukselle. (Ritala 2003.)

Opinnäytetyötä ohjaavat tutkimuskysymykset ovat:

1. Miten maskuliinisuus ilmenee poliisissa?
2. Vaikeuttavatko sukupuolistereotypiat naisten työtä poliisissa?

1.2 Keskeiset käsitteet

Tässä osiossa avataan opinnäytetyön keskeisiä käsitteitä jotka ovat olleet myös lähihistoriassa ja nykypäivänä hyvin paljon esillä. Näiden käsitteiden avaaminen on tutkimuksen ymmärtämisen kannalta tärkeää.

1.2.1 Maskuliinisuus

Maskuliinisilla piirteillä pääsääntöisesti viitataan miehisiin piirteisiin. Ihmiset ymmärtävät maskuliinisuuden kuitenkin eri tavoilla. Osa halveksuu sitä, osa ajattelee siitä neutraalisti ja osalle se on osa omaa identiteettiä. Maskuliinisina ominaisuuksina pidetään urheilullisuutta, väkivaltaa, ja fyysisyyttä. Maskuliinisuuteen ei kuulu tunteiden näyttäminen. Näitä tunteita, joita maskuliininen henkilö ei halua näyttää, ovat yleensä heikkous, riippuvuus ja haavoittuvuus. Poikien kasvaessa nuoriksi aikuisiksi tunteiden osoittaminen hankaloituu entisestään. (Peltola 2020, 3-4.)

Hegemoniseksi maskuliinisuudeksi kutsutaan maskuliinisuuden huippua. Hegemoniseen maskuliinisuuteen yleensä kuuluu aggressiivisuus, hallitsevuus, rationaalisuus, tunteiden kontrolli ja heteroseksuaalisuus. Hegemonisen maskuliinisuuden vastakohta on feminiininen maskuliinisuus. Feminiininen maskuliinisuus sisältää naisellisia piirteitä, kuten esimerkiksi tunteiden käsittelyä ja haavoittuvuutta. (Peltola 2020, 3 - 4.)

On hyvä avata myöskin termiä toksinen maskuliinisuus, johon törmää nykypäivänä joka puolella. Sillä yleensä viitataan miehisyyden negatiivisiin puoliin, jotka yhteiskunta ja ajan normit ovat tulkinneet. Toksinen maskuliinisuus sisältää väkivallan ihannoimisen, yksin pärjäämisen, naisten alistamisen ja tunteettomuuden. (Syrjälä 2019.)

1.2.2 Feminiinisyy

Feminiinisyy nähdään usein maskuliinisuuden vastakohtana. Feminiinisillä piirteillä viitataan yleensä naisellisiin ominaisuuksiin, joihin yhdistetään lempeys, vaatimattomuus, nöyryys, uhrautuminen, tukeminen, empatia, myötätunto, arkuus, hoivaavuus, intuitiivisuus, herkkyys ja epäitsekkyys. (Murray 2001, 248.)

1.2.3 Sukupuolistereotyyt

Sukupuolistereotyyt ovat ennakkoluuloja ja käsityksiä miehenä ja naisena olemisesta. Sukupuolistereotyyt ovat ihmisten käsityksiä mieheydestä ja naiseudesta. (Hyyppä 1996, 17-20, viitattu teoksessa Karhu & Vehkala 2008, 10.) Niiden avulla ihminen yleistää esimerkiksi ruumiinrakenteen ja käyttäytymisen koskemaan kaikkia sen sukupuolen edustajia (Hyyppä 1996, 18, viitattu teoksessa Karhu & Vehkala 2008, 11.) Sukupuolistereotyyt tuovat esiin miesten samanlaisuutta ja naisten samanlaisuutta ilman suuria yksilöllisiä eroja (Määttä & Turunen 2001, 17, viitattu teoksessa Karhu & Vehkala 2008, 11).

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyö koostuu johdannosta, toteutuksesta, teoriaosuudesta ja pohdinnasta. Johdannossa tuon ilmi, mihin Opinnäytetyö keskittyy ja mitä siltä haen. Toteutuksessa käydään läpi tutkimusmenetelmät ja avataan niiden tarkoitusta. Teoriaosuudessa olen kerännyt kattavasti materiaalia ja yhdistellyt tietoa. Pohdinnassa käyn läpi tuloksia ja johtopäätöksiä, ja kerron opinnäytetyöni prosessista.

2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyö on tutkimuksellinen, ja siinä tutkimusmenetelmänä siinä on kuvailevaa kirjallisuuskatsaus. Kuvailevasta kirjallisuuskatsauksesta on valittu narratiivinen tyyli ja opinnäytetyössä on aineistona käytetty jo olemassa olevia tutkimuksia. Opinnäytetyössä tulee myös esille integroivan katsauksen elementtejä. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää sukupuolistereotyypioiden taustaa ja yhteiskunnallista merkitystä, jonka tuloksia sovelletaan poliisiorganisaatioon.

Olen valinnut kirjallisuuskatsauksen, koska kirjallisuuskatsaus antaa vapauksia kerätä tutkimusaineistoa useista eri lähteistä ja yhdistellä kerättyä tietoa. Tutkimuksia sukupuolistereotyyppien ympäriltä on kattavasti olemassa, joten on järkevää hyödyntää niitä ja soveltaa poliisiorganisaatioon.

2.1 Kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on edistää olemassa olevaa teoriaa, arvioida teoriaa, rakentaa kokonaiskuvaa aihekokonaisuudesta, tunnistaa ongelmia ja kuvata teorian kehitystä historiallisesti (Salminen 2011, 3). Kirjallisuuskatsaus on metodi, jossa tutkitaan tehtyä tutkimusta. Sen avulla kootaan eri tutkimuksien tuloksia ja nämä tulokset toimivat pohjana uusille tutkimustuloksille. Kirjallisuuskatsaus voi olla kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen metodien yhdistelmä. (Salminen 2011, 4.)

Kirjallisuuskatsauksella on kolme eri tyyppiä: kuvaileva kirjallisuuskatsaus, systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja meta-analyysi (Salminen 2011, 6).

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on yksi eniten käytetyistä tyypeistä. Kuvailevalla tyylillä ei ole tiukkoja tai tarkkoja sääntöjä. Aineistot, joita käytetään, ovat hyvin laajoja eivätkä niitä rajoita metodiset säännöt. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan vielä jakaa kahteen eri osaan, jotka ovat narratiivinen ja integroiva katsaus. Narratiivinen kirjallisuuskatsaus on metodisesti kevyin kirjallisuuskatsauksen muoto. Sen avulla kuvaillaan käsiteltävän aiheen historiaa ja irrallisia tietoja järjestetään jatkuvaksi tapahtumaketjuksi. Integroivaa kirjallisuuskatsausta käytetään, kun halutaan ilmaista tutkittavaa tapahtumaa mahdollisimman monipuolisesti. Integroiva kirjallisuuskatsauksella on hyvä tapa hankkia uutta tietoa jo tutkitusta aiheesta. Narratiivinen ja integroiva katsaukset poikkeavat toisistaan sillä, että kriittisen tarkastelun voidaan oleellisesti nähdä kuuluvan integroivaan katsaukseen. (Salminen 2011, 6 - 8.)

Systemaattinen kirjallisuuskatsauksen ominaispiirteisiin kuuluu, että se on tiivistelmä aiempien tutkimusten olennaisesta sisällöstä. Systemaattista kirjallisuuskatsausta käyttävä henkilö käy läpi suuria määriä tutkimusmateriaalia yrittäen asettaa tutkimuksen tieteenalansa ja historialliseen kontekstiin. (Bearfield & Eller 2008, 61 - 72, viitattu teoksessa Salminen 2011, 9). Tämä on toimiva tapa testata hypoteeseja, esittää tiivistetysti tulokset ja arvioida niiden johdonmukaisuutta (Salminen 2011, 9.)

2.2 Aineiston kerääminen ja käyttö

Kirjallisuuskatsausta varten olen kerännyt suuren määrän tutkimusaineistoa suomalaisista ja kansainvälisistä tieteellisistä artikkeleista, tutkimuksista ja tietokirjallisuudesta. Kaikki tutkimusaineisto on haettu sähköisistä kirjastoista tai hakukoneista ja aineisto on ollut ilmaista. Sähköisinä kirjastoina ja hakukoneina ovat toimineet Volter, Google Scholar ja AlmaTalentin verkkokirjasto.

Sähköisiä kirjastoja ja hakukoneita hyödynnettäessä avainsanoina on käytetty yksittäisiä sanoja tai kahta sanaa. Artikkeleihin ja muuhun kirjallisuuteen on tutustuttu esittelyn tai johdannon avulla, jotka auttoivat rajaamaan pois aineiston osaksi tai kokonaan. Suurin osa artikkeleista on ollut kansainvälisiä, eikä suomeksi tehtyjä tai suomeksi käännettyjä suoraan tutkimukseen liittyviä artikkeleita tai tietokirjallisuutta ole ollut montaa tarjolla Vesa Huotarín (2019) raportin lisäksi.

Alla lueteltuna tieteelliset artikkelit ja tutkimukset, joita on käytetty aineistona. Taulukko sisältää julkaisuvuoden, tekijän, artikkelin nimen ja avainsanat.

Avainsanat	Tekijä	Nimi	Julkaisuvuosi
Stereotypes, categorical thinking	Macrae, Bodenhausen	Social cognition :Thinking Categorically about other	2000
Discrimination, Stereotypes	Uhlmann, Luis, Cohen, Geoffrey	Constructed Criteria Redefining Merit to Justify Discrimination	2005
Sex roles	Glick	Trait-Based and Sex-Based Discrimination in Occupational Prestige, Occupational Salary, and Hiring Sex Roles	1991

Gender stereotypes, roles	Eagly, Alice, Steffen, Valerie	Gender Stereotypes Stem From the Distribution of Women and Men Into Social Roles Journal of Personality and Social Psychology	1984
Stereotypes, sex roles	Bordalo, Coffman, Gennaioli, Shleifer	STEREOTYPES	2016
Gender, stereotypes	M. White, G. White	Implicit and Explicit Occupational Gender Stereotypes Sex Roles	2006
Maskuliinisuus, Pojat	Peltola	Ristiriitainen maskuliinisuuskerrota ja tunteiden jakamisen mahdollisuudet poikien läheisyyhteissa Sosiologia	2020

3 STEREOTYPIAT

Oxfordin englanninkielinen sanakirja määrittelee sanan stereotypia seuraavasti: "widely held but fixed and oversimplified image or idea of a particular type of person or thing". Lyhyesti ja vapaasti suomennettuna sillä tarkoitetaan vahvasti yksinkertaistettua käsitystä tietynlaisesta henkilöstä tai asiasta. Stereotypioita esiintyy kaikkialla, kuten esimerkiksi käsityksissä eri sukupuoli- ja ihmisroduista. Oletamme kaikkien aasialaisten olevan hyviä matematiikassa ja naisten taas olevan huonoja siinä. Stereotypiat ovat yleensä hyvin vahvoja ja pysyvät mielisämme pitkiä aikoja, mutta välillä ne saattavat myös muuttua nopeastikin. Amerikassa juutalaisia pidettiin 1900-luvulla uskonnollisina ja kouluttamattomina, kun taas 2000-luvulla heitä pidetään tavoitteellisina henkilöinä. (Bordalo ym. 2016.)

Sosiaalitiede on tuottanut kolme erilaista lähestymistapaa stereotyyppioihin. Näistä ensimmäinen on tilastollinen lähestymistapa, jonka mukaan yleistyksiä tehdään tilastoiden mukaan. (Arrow 1973, viitattu teoksessa Bordalo ym. 2016, 1754.) Toinen lähestymistapa on sosiologinen lähestymistapa, jonka mukaan ihmiset jaetaan ihmisryhmiin historian muodostamien käsitysten perusteella, kuten esimerkiksi stereotyyppiat tummaihoisista ihmisistä (Bordalo, ym. 2016, 1754). Kolmas lähestymistapa on sosiaalis-kognitiivinen lähestymistapa, jossa ihminen luo käsityksiä toisista jokapäiväisten kokemusten perusteella (Bordalo, ym. 2016, 1754).

Yrittäessämme ymmärtää muita ihmisiä kategorisoimme heitä, minkä myötä yksinkertaistamme ja virtaviivaistamme havaintoprosessia. Yleensä emme huomioi yksilöitä niiden ainutlaatuisten ominaisuuksien tai taipumusten perusteella vaan sosiaalisten kategorioiden mukaan, kuten esimerkiksi rodun, sukupuolen ja iän. Tämän myötä meille syntyy kuva ihmisestä, jota emme henkilökohtaisesti tunne. Meille syntyy myös kuva siitä, miten tämän ihmisen tulisi käyttäytyä ja toimia yhteiskunnassa. (Macrae & Bodenhausen 2000, 96). Kategorisointi perustuu aikaisempiin kokemuksiin ja käsityksiin ihmisistä. Stereotyyppiat muodostuvat meille henkilökohtaisista kokemuksista, mutta myöskin yhteisön ja yhteiskunnan toimesta. (White ja White 2006, 260.)

3.1 Sukupuolistereotyyppiat

Suurin osa tutkijoista on tullut siihen lopputulokseen, että sukupuoli muodostuu suurelta osin sosiaalisesta ympäristöstä, eikä niinkään biologisesti. Miehiltä ja naisilta odotetaan erilaista olemusta ja käytöstä. Tämä vaikuttaa yksittäisen ihmisen persoonaan ja siihen, miten yhteiskunta ja työpaikkamme järjestyvät. Kykyjä ja kiinnostustenkohteita ei voida automaattisesti jaotella sukupuolen perusteella. Ei voida olettaa, että naiset ovat aina kiinnostuneita kirjallisuudesta ja miehet tieteestä. Olettamukset miehistä ja naisista hyvin useasti perustuvat historiallisiin tapahtumiin, joilla ei ole merkitystä nykyisessä yhteiskunnassa. (European Standard on Gender Mainsteramin in the ESF 2013.)

Sukupuoleen perustuvat käsitykset voivat säilyä pitkään yhteiskunnassamme, vaikka näillä ei ole yhteyttä nyky-yhteiskuntaan. Tällaiset käsitykset luovat sukupuoleen perustuvia normeja ja stereotyyppioita, jotka estävät miehiä ja naisia toteuttamasta unelmiensa. Nämä käsitykset asettavat rooliodotuksia miehille ja naisille käyttäytymisen ja yleisen olemuksen suhteen. (European Standard on Gender Mainsteramin in the ESF 2013.)

Stereotyyppien mukaan naiset ovat yhteisöllisempiä ja itsetietoisempia kuin miehet sekä naisten oletetaan olevan paikassa, joissa heidän asemansa on alhaisempi ja vaikutusvalta pienempi. Naisten oletetaan myöskin pysyvän todennäköisemmin kotiäitinä kuin tekevän palkkatyötä. Sukupuolistereotyyppiat, kuten kaikki muutkin stereotyyppiat, vahvistuvat, kun havaitaan tietyn ihmisryhmän osallistuvan tiettyyn toimintaan. Tämä vuoksi oletetaan, että siihen toimintaan tarvittavat kyvyt ja persoonallisuuden ominaisuudet ovat tyypillisiä juuri sille ihmisryhmälle. Tämä tarkoittaa siis sitä, että nähdessämme naisten huolehtivan lapsista, oletamme lastenhoidon ominaisuuksien, kuten esimerkiksi hoivaamisen ja lämmihenkisyyden, olevan tyypillistä naiselle. (Eagly and Steffen 1984, 735-736.)

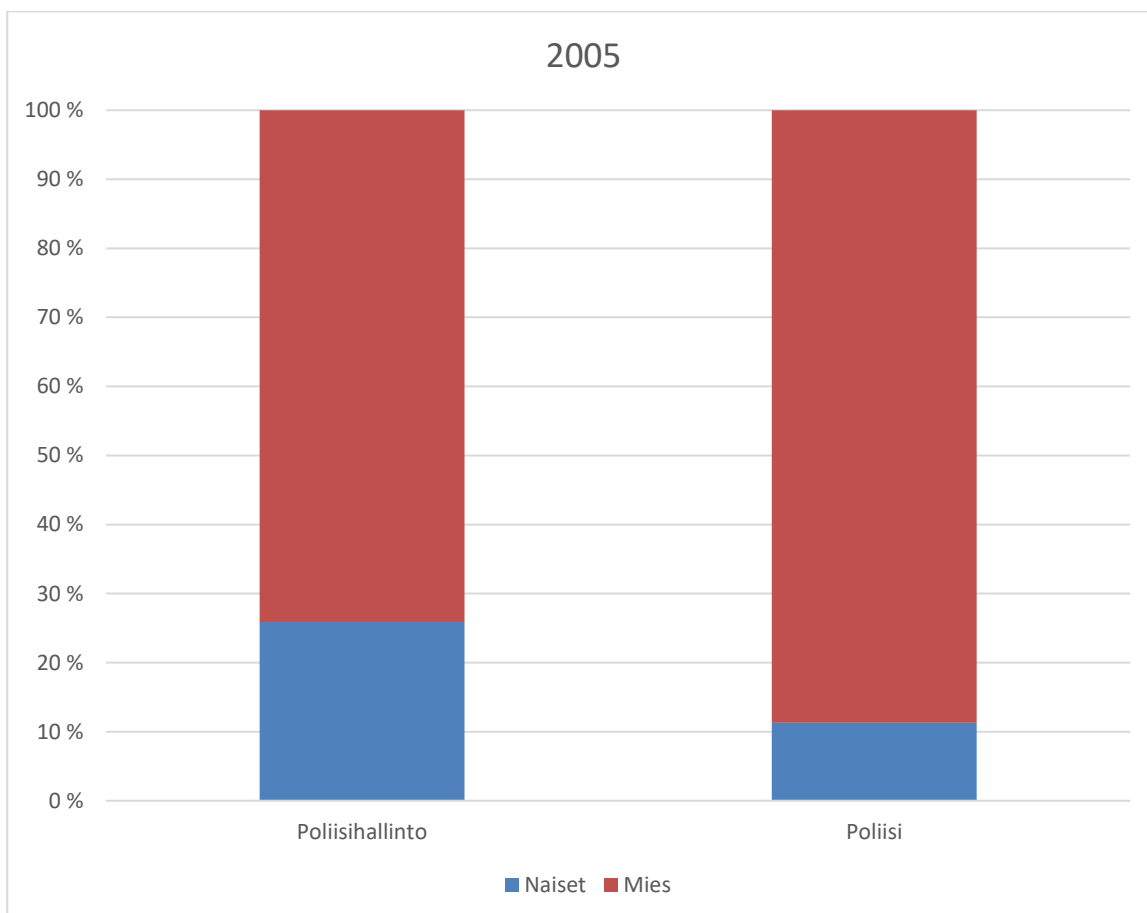
3.2 Sukupuolijakauma ja -stereotyyppiat työmarkkinoilla

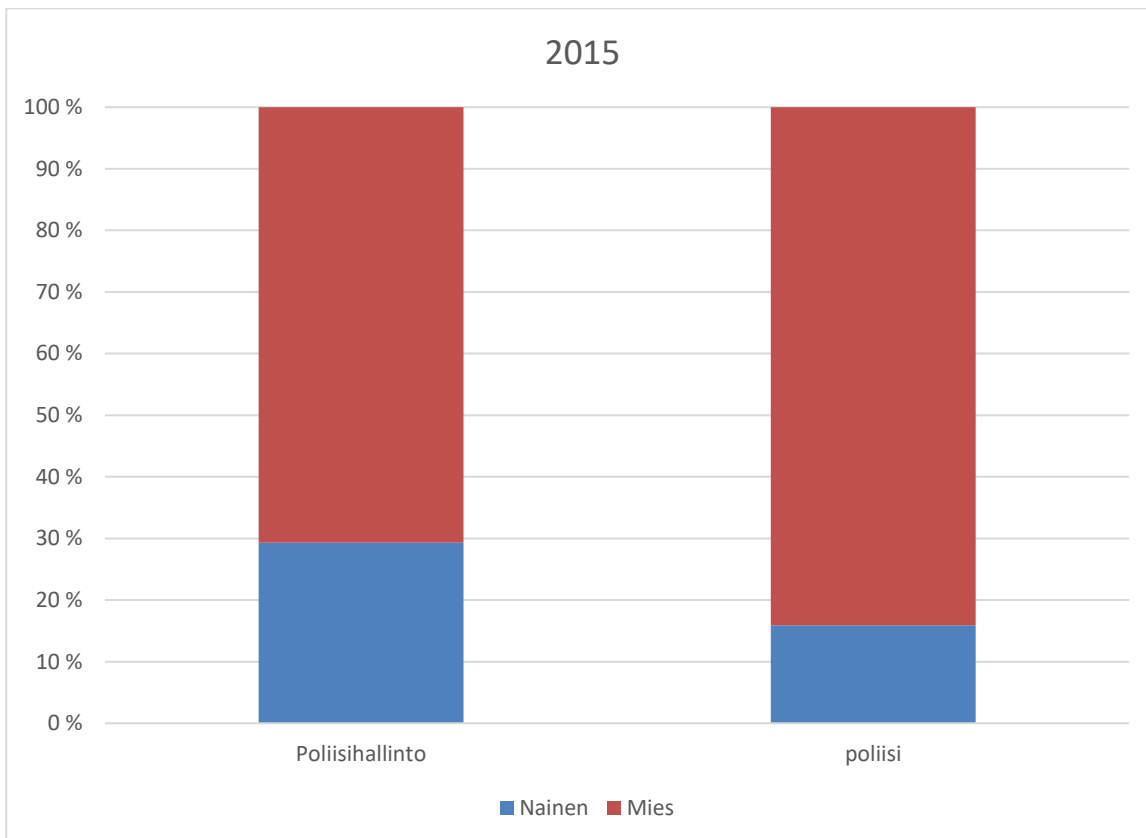
Suomen työmarkkinoilla näkyy vahvasti sukupuolijakaumaa eri ammattialojen välillä. Naisten määrä on suurempi kunnallisella alalla, ja miesten määrä on suurempi yksityisellä sektorilla. Molemmat haketuvat myöskin helpommin alalle, jossa oma sukupuoli on vahvemmin edustettuna. Tilastokeskuksen vuonna 2019 toteuttaman tutkimuksen mukaan naisenemmistöisiä aloja ovat esimerkiksi terveys- ja sosiaalipalvelut (86 %) ja majoitus- ja ravitsemistoiminta (68 %). Miesvaltaisia aloja olivat esimerkiksi rakentaminen (91 %) sekä kuljetus ja varastointi (80 %). (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2021). Segregoitunein miesammatti Suomessa on liikeyritysten johtajat. Liikeyritysten johtajista 78 % on miehiä. Segregoitunein naisammatti on sihteeri, joista 96 % on naisia. (Kolehmainen 1999, viitattu teoksessa Eskola 2007, 8.) Yli 50 % suomalaisista työskentelee työpaikassa, jossa suurin osa työkavereista on pelkästään miehiä tai pelkästään naisia (Aaltio 2002, viitattu teoksessa Eskola 2007, 8).

Maskuliinisia piirteitä arvostetaan suurimmalla osalla työpaikoista, kun taas feminiiniset ominaisuudet nähdään positiivisena asiana hoitoalalla (Eagly 1987, viitattu teoksessa Glick 1991, 352). Työpaikat, joissa arvostetaan maskuliinisia piirteitä, ovat yleensä arvostettuja ja korkeapalkkaisia, kun taas vastaavasti feminiiniset ominaisuudet korreloivat negatiivisesti arvostuksen ja palkan kanssa. Vaikka useimmat työpaikat arvostavat enemmän maskuliinisia ominaisuuksia, niin osa työpaikoista arvostaa enemmän feminiinisyyttä. Tällainen työtehtävä on esimerkiksi päivähoitotyöntekijä, jossa tärkeinä ominaisuuksina pidetään feminiinisten ominaisuuksien kärsivällisyyttä, hoivaavuutta ja pehmeää-äänisyyttä. Maskuliinisia pidettäviä ominaisuuksia, aggressiivisuutta ja kunnianhimoa, ei arvosteta kyseisessä työtehtävässä. (Glick 1991, 353.)

Perinteisille miehille työtehtäville, kuten yritysjohtaja tai esimies, mies palkataan naista todennäköisemmin. Naiset saavat myöskin vastaavasta tehtävästä pienempää palkkaa, heillä on vähemmän valtaa ja heidät ylennetään harvemmin kuin miehet.

Suomen poliisissa naisten määrä on lisääntynyt huomattavasti viime vuosikymmeninä. Naisten osuus poliisihallinnon henkilöstöstä oli 29,9 % vuonna 2005. Poliisimiehistöstä naisia oli 11,3 %. Päälystöstä naisia oli 4,9 %, alipäälystöstä 5,9 %, miehistöstä 14 % ja päälliköistä 1,3 %. (Tiainen 2005, 18.) Naisten osuus poliisien kaikissa henkilöstöryhmissä on kasvanut vuoteen 2015 mennessä. Vuonna 2015 poliisihallinnon henkilöstöstä naisia on ollut 29,3 % ja poliiseista 15,9 % . Poliisihallituksessa naisilla on ollut enemmistö vuonna 2015 eli 51,3 %. (Torvinen 2015, 24). Alla olevissa kaavioissa esitetään naispoliisien määriä vuosina 2005 ja 2015.

Yllä olevista pylväskaavioista voidaan todeta, että poliisihallinnossa naisten osuus on kasvanut 3,4 % ja poliisissa 4,6 % kymmenen vuoden aikana. Näistä prosenttiluvuista voidaan todeta, että naisten määrä poliisihallinnossa on kasvanut noin 0,34 % vuodessa ja poliisissa 0,46 % vuodessa vuosina 2005 - 2015.

3.3 Ammattinimikkeet ja stereotypia

Suomessa on yritetty päästä jo vuosia eroon ammattinimikkeistä, jotka viittaavat mieheen. Tällainen on esimerkiksi sana esimies. Kotimaisten kielten keskus on yrittänyt kehittää sanelle korvaajaa, mutta ei ole siinä onnistunut. Yksi näistä kehitelmistä on ollut esihenkilö, joka ei ole lyönyt itseään läpi. Korvaajaksi on ehdotettu myöskin päällikköä tai johtajaa, mutta nämä kuulija yleensä mieltää esimiehen esimieheksi. (Ziemann 2017.)

Työnhakusivusto Duunitori ilmoitti vuonna 2019 siirtyvänsä käyttämään sukupuolineutraaleja ammattinimikkeitä hakukoneissaan. Esimerkiksi apumies muuttui avustajaksi, asiamies edustajaksi, esimies tiiminvetäjäksi, katsastusmies katsastajaksi ja äänimies ääniteknikoksi. (De Fresnes 2019.)

On olemassa sukupuoleen viittaavia sanoja, jotka löytyvät laista. Poliisi edustaa organisaatiota ja poliisimies lakiteksteissä yksittäistä henkilöä. Näissä tapauksissa neutralisoiminen on hankalampaa, mutta ei mahdotonta. (Ziemann 2017.) Palomies on onnistuttu korvaamaan pelastajalla niin poliisimiehelle löytyisi varmasti yhtä hyvä korvaaja.

Poliisihallitus on tehnyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2021-2023. Poliisin tarkoitus on edistää samanarvoisuuden hyväksymistä sekä luoda tasapuoliset mahdollisuudet eri sukupuolille. Suunnitelman avulla voidaan edistää eri sukupuolten välistä tasa-arvoa suunnitelmallisesti ja puuttua tasa-arvoa loukkaaviin tekoihin. Suunnitelman tavoitteena on edistää tasa-arvoa siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuu eri sukupuolten edustajia, edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa työehdoissa, kehitetään työolot sopiviksi kaikille sukupuolille, helpotetaan eri sukupuolten perhe-elämän ja työelämän yhteensovittamista, ennalta ehkäistään sukupuoleen ja identiteettiin perustuvaa syrjintää ja edistetään eri sukupuolten tasapuolista jakautumista erilaisiin tehtäviin. Tavoitteena on myös lisätä naisten määrää poliisissä ylimmissä johtotehtävissä. (Poliisihallitus 2021, 2-3.)

4 POLIISISSA ESIINTYVÄT STEREOTYPIAT

4.1 Miehet

Poliisia leimaavat vahvat maskuliiniset stereotypiat. Valvonta- ja hälytyssektorin työtehtäviä pidetään hyvin miehisinä. Maskuliinisuuteen liittyvät elementit poliisissa työssä ovat fyysisyys, vaara ja voimankäyttö sekä erilaiset tehtävät, joihin liittyy näiden käytön mahdollisuus. (Huotari 2018, 20). Poliisissa on vahvasti esillä kulttuurillisia toimintamalleja ja jännitteitä, jotka yläläpitävät tällaisia kategorisia ja stereotyyppisiä asioita. (Huotari, 2018, 19.) Fairchildin mukaan lainvalvontaorganisaatiot yleisesti ovat hyvin muutosvastaisia ja konservatiivisia. Yhteiskunta olettaa poliisissa mukautuvan yleiseen mielipiteeseen eikä tuovan esiin äärimmäisiä, yleisten arvojen ja mielipiteiden, vastaisia asioita. (Fairchild 1987, viitattu teoksessa Huotari 2018, 20.)

Stereotyyppistä maskuliinisuutta ihannoivat miehet pyrkivät näyttämään omaa maskuliinisuuttaan toiminnassaan. Maskuliinisuuteen pyrkivät miehet usein yliarvioivat kykynsä, kilpailuhenkisyytensä ja aliarvioivat sosiaalisen paineen. Tämä asettaa heidät usein alttiiksi onnetto-

muuksille, erottamiselle ja pidätetyksi tulemiselle. Stereotyyppisestä maskuliinisuudesta poikkeavat miehet menettävät maskuliinisuuttaan muiden ihmisten silmissä. (Moss-Racusin ym. 2010, viitattu teoksessa Huotari 2018, 27.)

Tasa-arvon edistäminen poliisissa auttaa stereotypiasta eroon pääsemisessä ja miehen paineet olla ominaisuuksiltaan stereotyyppinen maskuliininen mies vähenee. Tämän myötä miesten ottamat tarpeettomat riskit, asettuminen alttiiksi onnettomuuksille ja vaaroille vähenyvät. Miehen ei tarvitse mukautua siihen tiettyyn muottiin, rooliin tai vastata odotuksiin, joita ei itselle koe luonnolliseksi.

4.2 Naiset

Garcian teorian mukaan naisten poliisiorganisaatioon tulon historia on tärkeä sisäistää, jotta ymmärtää naispuolisten poliisien sukupuoliroolin nykypäivänä. Naisjärjestöt ovat Suomessa ja kansainvälisesti vaatineet ja ajaneet asiaa eteenpäin yhteiskunnissa niin, että vuosikymmenien aikana naisten määrä poliisissa on lisääntynyt. (Garcia 2003, viitattu teoksessa Huotari 2018, 14-15). Ensimmäiset naiset palkattiin Suomen poliisiin Helsinkiin vuonna 1907. Vuonna 1925 Helsingin poliisissa työskenteli viisi naispoliisia. (Hitchcock 1925, 68). 1900-luvun alussa naiset haluttiin poliisiin valvomaan muita naisia ja lapsia, jotka tarvitsivat äidillistä suojelua ja valvontaa. (Garcia 2003, viitattu teoksessa Huotari 2018, 14-15.) Naispoliiseja on ohjattu sellaisiin tehtäviin, joissa ollaan tekemisissä lasten kanssa tai valvotaan ihmisten siiveyttä. (Karpio 1928, viitattu teoksessa Huotari 2018, 15.)

1900-luvun alussa naispoliiseille oli tarkasti määritelty tapaukset, joita he käsittelivät Suomen poliisissa. Erilaisia tehtäviä oli kuusi:

1. Kaikkien hylättyjen ja laiminlyötyjen lapsien tapaukset.
2. Tilapäisen tai pysyvän hoidon varmistaminen pienten lasten äideille, vanhuksille sairaille ja vammaisille.
3. Tutkia kotona tapahtuvia rikoksia ja tapahtumia, joihin liittyy pienen lapsen asianmukainen hoito.
4. Huolehtia väliaikaisesti mielisairaista ja tutkia heidän tapauksiaan.
5. Vartioida naisvankeja, jotka ovat pidätettyinä oikeudenkäyntiä varten.
6. Tutkia kaikki naisten tapaukset, huolehtia heistä vankeuden aikana, tutkia tapaukset ja hoi-taa niistä johtuvat työt. (Hitchcock 1925, 69)

Kysymyksiä on herättänyt naisten sopeutuminen voimankäyttöä, fyysistä kokoa ja voimaa vaativaan ammattiin (Garcia 2003, viitattu teoksessa Huotari 2018, 14.) Naiset ovat fyysisiltä ominaisuuksiltaan erilaisia kuin miehet. Miehet ja naiset saavuttavat voimantuoton maksiminsa 20-30 ikävuoden välillä. 50 ikävuoteen asti naisten ja miesten voimatasot pysyvät suhteellisen stabiilina. Voimatasot laskevat merkittävästi molemmilla sukupuolilla 55-60 ikävuosina, varsinkin naisten voimatasot. Miehen ovat naisia noin 14 senttimetriä pidempiä ja raajat ovat miehillä noin 10 % pidemmät kuin naisilla. (Mero ym. 2004, viitattu teoksessa Kettunen & Korhonen 2021, 14.) Merkittävin eroavaisuus miesten ja naisten välillä on ylävartalon teho ja voimaominaisuuksissa. (Sandbakk ym. 2018, viitattu teoksessa Juntunen 2019, 26).

Kettusen ja Korhosen (2021, 26-35) haastatteleminen, hälytys- ja valvontasektorilla työskentelevien, naispoliisien mukaan hyvä kunto vaikuttaa itsetuntoon ja itseluottamukseen. Haastattelujen mukaan suurin osa naisista oli sitä mieltä, että miehillä on parempi fysiikka kuin naisilla. Kaikki kuitenkin kokivat, että pystyvät suorittamaan työtehtävät, vaikka fyysiset ominaisuudet ovat miehiä heikommat. Haastateltavat eivät kuitenkaan kokeneet fyysisten ominaisuuksien olevan erityisen tärkeitä poliisissa, koska sellaisia työtilanteita, joissa tarvitsee käyttää fyysisiä ominaisuuksia, tulee vähän. Kolme seitsemästä haastateltavasta mainitsi kulttuurien, joissa naista ei kunnioiteta samalla tavalla kuin miestä, olevan haasteellisia naispoliisille. Tällaiset tilanteet olisivat erityisen vaikeita jos paikalle saapuva partio koostuisi kahdesta naisesta. Yli puolet haastateltavista kokivat, että poliisiorganisaatiossa naisten pitää ansaita paikkansa ja näytettävä osaamistaan miestä enemmän, jotta saavat arvostusta.

Myöskin on mietitty, onko naisilla tarpeeksi rohkeutta ja kovaluontoisuutta ja pystyvätkö he hallitsemaan tunteitaan vaativissa tilanteissa. (Garcia 2003, viitattu teoksessa Huotari 2018, 14-15) Nämä kysymykset johtuvat mielikuvista, joiden mukaan poliisin ja miehen pitää olla ominaisuuksiltaan maskuliininen. Naispuolisen poliisin on oletettu ja oletetaan olevan ihmisläheinen, luotettava, huomaavainen, raitis ja huonoja tapoja välttävä henkilö luonteeltaan. (Karpio 1928, viitattu teoksessa Huotari 2018, 15).

5 POHDINTA

Pohdintaosiossa tarkastellaan tutkimuksen toteuttamiseen liittyvien valintojen onnistumista sekä tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä. Myöskin opinnäytetyön aikana opitut taidot karotetaan.

5.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia sukupuolistereotyyppioita ja tarkastella sen esiintyvyyttä poliisissa. Johdannossa esiteltiin kaksi tutkimuskysymystä. Ensimmäinen tutkimuskysymys oli: ”Miten maskuliinisuus ilmenee poliisissa?” ja toinen tutkimuskysymys oli ” Miten sukupuolistereotyyppiat vaikuttavat naisten asemaan poliisissa”. Tarkoituksena oli vastata näihin kahteen kysymykseen.

Ensimmäinen kysymys oli ”Miten maskuliinisuus ilmenee poliisissa?”. Poliisiorganisaatiota leimaavat vahvat maskuliiniset stereotyyppiat. Maskuliinisuuteen liittyvät elementit poliisin työssä ovat vaara, fyysisyys ja voimankäyttö sekä erilaiset tehtävät, joihin liittyy näiden käytön mahdollisuus. Poliisissa esiintyy kulttuurillisia toimintamalleja ja jännitteitä, jotka ylläpitävät maskuliinisuuden kulttuuria. Poliisimiehet pyrkivät näyttämään maskuliinisuuttaan muille työyhteisön jäsenille saadakseen kunnioitusta. Maskuliininen kulttuuri ilmenee poliisissa myös naisten epätasa-arvoisena kohteluna, vaikka tutkimusten mukaan 60 % Suomalaisista poliisimiehistä kertoo pitävänsä poliisin ammattia yhtä soveltuvan miehille ja naisille. Euroopassa suoritetusta tutkimuksesta ilmenee, että vain hieman yli puolet naispoliiseista kokee tulleen kohdelluksi tasa-arvoisesti poliisiyhteisössä. Naisten mukaan maskuliinisessa kulttuurissa ei ole tilaa pehmeydelle, vaikka monessa Euroopan maassa poliisin julkisuuskuvassa painotetaan feminiinisiä ominaisuuksia.

Toinen tutkimuskysymys oli ”Miten sukupuolistereotyyppiat vaikuttavat naisten asemaan poliisissa?”. Sukupuoleen perustuvat käsitykset säilyvät yleensä hyvin pitkään yhteiskunnassamme. Stereotyyppiat miehistä ja naisista perustuvat usein historiallisiin tapahtumiin ja käytäntöihin, joilla ei ole yhteyttä nykyiseen yhteiskuntaan. Tutkimuksen aineistosta ilmenee, kuinka yhteiskunnan luoman kuvan mukaan nainen on ihmisläheinen, huomaavainen, herkkä, lempeä, nöyrä ja vaatimaton. Naispoliisin on vaikea saada tasa-arvoista kohtelua ja kunnioitusta, jos poliisissa arvostetaan vain maskuliinisuutta. Naispoliiseille on historian aikana annettu suurimmaksi osaksi työtehtäviä, joissa oletetaan tarvittavien ominaisuuksien olevan hoivaminen, huolehtiminen ja empatia. Näiden seurauksena naispoliisit ovat tutkineet rikoksia, joissa on osallisina naisia, lapsia, vammaisia ja vanhuksia. Nämä stereotyyppiat asettavat erilaisia rooliodotuksia miehille ja naisille käyttäytymisen suhteen. Aineiston mukaan naisen on helpompi sopeutua poliisin työyhteisöön, jos pyrkii myös itse olemaan maskuliinien. Maskuliin-

nisuuteen pyrkiminen auttaa myös naisia etenemään urallaan. Eurooppalaisessa tutkimuksessa ilmeni, että johtoportaan olevat naiset käyttäytyvät ja johtavat alaisiaan maskuliiniseen tyyliin.

5.2 Opinnäytetyön arviointi

Tämä opinnäytetyö prosessina on ollut ajatuksia herättävä sekä monella tapaa hyvin opettava ja silmiä avaava. Aihealue oli jo ennen prosessin alkamista minulle jonkin verran tuttu, ovathan stereotyyppit ainakin käsitteenä monelle meistä joko tiedostamatta tai tiedostaen entuudestaan tuttu käsite. Opinnäytetyön edetessä tietotaitoni itse aihepiiristä syveni valtavasti ja sai minut pohtimaan aihetta myös aivan uudella tavalla ja uusista näkökulmista.

Valitsemani tutkimusmenetelmä kirjallisuuskatsaus oli sopiva valinta opinnäytetyön toteuttamista varten sillä aineisto koostui enimmäkseen tieteellisistä artikkeleista, aiemmista tutkimuksista ja aihealuetta käsittelevästä kirjallisuudesta joka nostaa lähteiden luotettavuutta. Valitsemaani aineistoa yritin rajata koskemaan juuri sukupuolistereotyyppioita ja sukupuolistereotyyppioita eri ammattiteissa, vaikka laajemmin stereotyyppioista löytyy materiaalia paljon.

Opinnäytetyötä tai siihen rinnastettavaa kirjallista työtä en ole aikaisemmin tehnyt, joten opin paljon siitä, miten etsiä tieteellisiä tutkimuksia ja artikkeleita ja miten löytää niistä oleellinen asia omaa työtäni varten. Haasteena koin aihealueen rajauksen, sillä materiaalia aihepiiriin ympärillä löytyi lopulta paljon. Olisi ollut mielenkiintoista kirjoittaa laajemmin stereotyyppioista mutta rajaamisen kautta yritin keskittyä sukupuolistereotyyppioihin. Opinnäytetyön aihe ja sisältö jonkin verran muovautui ja muuttui sitä työstäessä ja ajatuksena oli, että opinnäytetyö olisi ennen kaikkea selkeä ja helposti ymmärrettävä myös sellaiselle lukijalle, kenelle aihe sukupuolistereotyyppit eri ammattiteissa on entuudestaan tuntematon.

5.3 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimus ja etiikka vaikuttavat toisiinsa: Tutkimuksen tulokset vaikuttavat eettisiin ratkaisuihin ja eettiset kannat vaikuttavat tutkijan tekemiin ratkaisuihin tutkimuksessa. Eettisten tekijöiden vaikutusta tutkimukseen kutsutaan tieteen etiikaksi. (Tuomi 2009, 5.1.) Tieteen etiikkaan liittyy viisi tärkeää peruskysymystä:

1. Millaista on hyvä tutkimus?
2. Miten tutkimusaiheet valitaan?

3. Millaisia tutkimustuloksia tutkija saa tavoitella? Voivatko ne koskea vahingollisia seikkoja, kuten esimerkiksi ydinaseita?
4. Onko tiedonjano hyväksyttävää kaikissa asioissa?
5. Millaisia keinoja tutkimuksessa saa käyttää?

(Haaparanta & Niiniluoto 1991, viitattu teoksessa Tuomi 2009, 5.1)

Luotettavuuden arviointi on tärkeä osa tieteellistä tutkimusta, koska tutkimuksille on asetettu arvoja ja normeja. Kun mietitään luotettavuutta, niin tarkastellaan yleensä validiteettia ja reliabiliteettia. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että onko tutkimus pätevä eli onko tulokset ja päätelmät saatu oikein ja tutkimus on suoritettu perusteellisesti. (Kirk & Miller 1986, viitattu teoksessa Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009 24-25.). Pätevyyttä laadullisessa tutkimuksessa on vaikea arvioida, joten pätevyydellä laadullisessa tutkimuksessa yleensä tarkoitetaan tutkimuksen uskottavuuden ja vakuuttavuuden tarkastelua (Töttö 2004, viitattu teoksessa Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 25.). Kun arvioidaan tutkimuksen reliabiliteettia niin tarkastellaan missä olosuhteissa jokin metodi on johdonmukainen ja luotettava, mittausten ja havaintojen pysyvyyttä eri aikoina sekä tulosten johdonmukaisuutta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 25-26.)

Hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta vastaa tutkija, mutta vastuu kuuluu myöskin koko tiedeyhteisölle. Tiedeyhteisöön kuuluvat tutkimusryhmät ja niiden jäsenet, tutkimusyksiköiden johtajat ja tutkimusta harjoittavien organisaatioiden johtoporras. (TENK 2013)

Olen pyrkinyt noudattamaan hyviä tieteellisen käytäntöjä opinnäytetyössäni. Esimerkiksi referoidessani tai lainatessani muiden tutkimuksia olen yrittänyt säilyttää mahdollisimman hyvin alkuperäisen tarkoituksen. Näin olen kunnioittanut alkuperäistä teosta ja sen tutkijaa.

Olen pyrkinyt tekemään lähdeviittaukset oikein, jotta lukijalle selviää mistä olen tekstin opinnäytetyölleni saanut. Olen käyttänyt tutkimuksessani suoria lähteitä ja toisen käden lähteitä. Toisen käden lähteet eivät ole suositeltavia, mutta olen ne pyrkinyt mahdollisimman tarkasti työssäni ilmoittamaan.

5.4 Jatkotutkimukset

Sukupuolistereotyyppioita, varsinkin naisiin kohdistuvia stereotyyppioita, on tutkittu kansainvälisesti ja Suomessa paljon. Sukupuolistereotyyppiat ovat aiheena hyvin laaja ja siinä on vielä paljon tutkittavaa. Mielestäni pitäisi tutkia miesten kokemuksia maskuliinisuudesta poliisissa.

Aihe olisi myös hyvin ajankohtainen, koska vasta viime vuosina on aloitettu keskustelu miesten suljetusta tunnemaailmasta ja sen avoimuudesta. Kuinka moni pyrkii väkisin maskuliinisuuteen, jotta ansaitsisi muiden kunnioituksen? Poliisi on fyysisesti raskas ammatti, mutta ennen kaikkea henkisesti raskas. Olisi mielenkiintoista tutkia, uskaltavatko poliisimiehet puhua tuntemuksistaan työyhteisölle henkisesti raskaiden tehtävien jälkeen vai estääkö maskuliininen kulttuuri sen. Maskuliinisuuden kulttuuria poliisissa olisi hyvä tutkia myöskin, miten sen muuttuu, kun mennään organisaation hierarkiassa ylöspäin. Arvostetaanko päällystössä maskuliinisia piirteitä yhtä paljon kuin miehistön tasolla?

LÄHTEET

Bordalo, Pedro & Coffman, Katherine & Gennaioli, Nicola & Shleifer, Andrei 2016 Stereotypes. The Quarterly Journal of Economics , 1753–1794. Oxford University Press. Luettavissa: <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.utu.fi/ehost/detail/detail?vid=0&sid=e5584948-11c2-49e8-9615-becc95f22a9e%40sdc-v-sessmgr03&bdata=JnNpdGU9ZWWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=119163485&db=bth>. Luettu: 13.06.2021.

De Fresnes, Tulikukka 2019: Työnhakusivusto otti käyttöön sukupuolineutraalit ammattinimikkeet – kymmenet mies-ammattit tai emännät voi sanoa toisinkin. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11029773>. Luettu: 14.06.2021.

Eagly, Alice & Steffen, Valerie 1984: Gender Stereotypes stem from the distribution of women and men into social roles. Journal of Personality and Social Psychology , Vol. 46, No. 4, 735-754. Purdue University. Luettavissa: <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.utu.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=f3a0102e-d417-4eca-9b14-766d151259cf%40sdc-v-sessmgr01>. Luettu: 15.06.2021.

Eskola, Kaisa 2007: Naispoliisien etenemismahdollisuuksiin yhteydessä olevat tekijät. Poliisi-ammattikorkeakoulun tiedotteita 63/2007. Poliisi-ammattikorkeakoulu. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/86775/naispoliisien%20etenemismahdollisuuksiin_tiedotteita63.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 17.06.2021.

European Standard on Gender Mainstreaming in the ESF 2014: Eroon sukupuoleen perustuvista stereotyyppioista. Luettavissa: <http://standard.gendercop.com/fi/about-the-standard/why-gender-mainstreaming-is-important-in-the-esf/challenging-gender-stereotypes/index.html>. Luettu: 12.06.2021

Glick, Peter 1991 Trait-Based and Sex-Based Discrimination in Occupational Prestige, Occupational Salary, and Hiring. Sex Roles, Vol. 25, Nos. 5/6. Lawrence University. Luettavissa: <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.utu.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=6d19d086-c509-4990-a4d4-9c64814c6148%40sdc-v-sessmgr01>. Luettu: 12.06.2021

Hitchcock, Frederick 1925: Women police a study of the development and status of the women police movement. New York, Special Books. Luettavissa: https://heinonline-org.ezproxy.utu.fi/HOL/Page?collection=agopinions&handle=hein.agopinions/wmnplicity0001&id=2&men_tab=srchresults. Luettu: 16.6.2021

Huotari, Vesa 2019 Naisten ja miesten tasa-arvo poliisissa 2018. Poliisi-ammattikorkeakoulun raportteja 134. Tampere, Poliisi-ammattikorkeakoulu. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/167286/POLAMK_134_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Luettu: 15.06.2021

Juntunen, Laura 2019: Suomalaisten naiscrossfit -kilpailijoiden ja -harrastajien väliset erot voima- ja kestävyysominaisuuksissa ja antropometrisissä muuttujissa. Jyväskylän Yliopisto. Liikuntatieteellinen tiedekunta, Pro gradu -työ.

Karhu, Tuure & Vehkala, Anna 2008: ”Mutta mehän sovimme, että sinä hoidat lasta, kun minä rupen rehtoriksi”. Sukupuolistereotyytiat oppikirjassa. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos, Pro gradu -työ.

Kettunen, Lumi & Korhonen, Linda 2021: Naispoliisien kokemuksia fyysisestä toimintakyvystä kenttätöiminnassa. Poliisiammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö.

Liukko, Satu & Perttula, Suvi 2021: Opinnäytetyön raportointi. Tutkimusasetelma. JAMK. Luettavissa: <https://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointiohje/4-opinnaytetyon-rakenne/4-2-opinnaytetyon-runko-osa/4-2-4-tutkimusasetelma/> Luettu: 16.06.2021

Macrae, Neil & Bodenhausen, Galen 2000: Social cognition: thinking Categorically about Others. Annu. Rev. Psychol. 2000. 51:93–120. Bristol, University of Bristol.

Murray, Thomas 2001: Recent theories of human development. Lontoo, Sage Publications. luettavissa: https://books.google.fi/books?id=-RxlUDY-luilC&pg=PA237&hl=fi&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false. Luettu: 17.06.2021

Peltola, Marja 2020: Ristiriitainen maskuliinisuuskerronta ja tunteiden jakamisen mahdollisuudet poikien läheissuhteissa. Sosiologia 57(1): 65–81. Helsingin yliopisto.

Poliisihallitus 2021: Poliisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2021-2023.

Ritala, Paavo 2003: Johdatus tutkimusmetodologiaan. Keskeiset kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät. Lappeenrannan yliopisto.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2009: Menetelmäopetuksen tietovaranto. Kvalitatiivisten menetelmien verkko-oppikirja. Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston julkaisuja. Tampereen yliopisto. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/tietoarkisto/julkaisut/kvalimotv.pdf>. Luettu: 21.06.2021

Salminen, Ari 2011: Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopiston julkaisuja. Vaasa, Vaasan yliopisto.

Syrjälä, Teemu 2019: Mies saat olla juuri se kuka olet - Maskuliinisuus ei ole myrkkä. Luettavissa: <https://hidastaelamaa.fi/2019/02/mies-saat-olla-juuri-se-kuka-olet-maskuliinisuus-ei-ole-myrkky/#865a0061>. Luettu: 14.06.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2021: Ammattialojen sukupuolen mukainen segregatio Luettavissa: <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-tila/tyo-ja-toimeentulo/ammattialojen-sukupuolen-mukainen-segregatio>. Luettu: 13.06.2021

Tiainen, Aija 2005: Poliisin Vuosikertomus 2005. Luettavissa: <https://www.yumpu.com/fi/document/read/25414999/poliisin-vuosikertomusindd>. Luettu: 18.06.2021

Torvinen, Timo 2015: Poliisin vuosikertomus 2015. Luettavissa: <https://docplayer.fi/18519939-Poliisin-vuosikertomus-2015.html>. Luettu: 18.06.2021

Tuomi, Jouni 2009: Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) 2012: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Luettavissa <https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot/HTK-ohje-2012>. Luettu 17.06.2021

Uhlmann, Eric & Cohen, Geoffrey 2005: Constructed criteria redefining merit to justify discrimination. Psychological science, Vol.16 (6), p.474-480. Yale University. Luettavissa: <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.utu.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=95e0bb44-1138-4638-9688-18e818a85d87%40pdc-v-sessmgr03>. Luettu: 13.06.2021.

White, Michael & White Gwendolen 2006: Implicit and Explicit Occupational Gender Stereotypes. Sex Roles 55:259–266. Springer science ja Business media. Luettavissa: <https://www-proquest-com.ezproxy.utu.fi/docview/225369805/fulltextPDF/620F103462724C60PQ/1?accountid=14774>. Luettu: 12.06.2021.

Ziemann, Marcus 2017: Milloin naiset lakkaavat olemasta esimiehiä? Eivät ennen kuin joku keksii paremman sanan. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9620525>. Luettu: 12.06.2021